

Література

1. Герасимович А.М. Аналіз банківської діяльності [Текст]: Підручник / А.М. Герасимович, М.Д. Алексеєнко, І.М. Парасій-Вергуненко та ін.; За ред. А. М. Герасимовича. — К.: КНЕУ, 2004. — 599 с.
2. Кіндрацька Л. М. Фінансовий та управлінський облік в банках [Текст]: підручник / Л. М. Кіндрацька. — К. : КНЕУ, 2008. — 816 с.
3. Кочетков В.М. Забезпечення фінансової стійкості сучасного комерційного банку: теоретико-методологічні аспекти [Текст]: Монографія / В.М. Кочетков. — К.: КНЕУ, 2002. — 238 с.
4. Новак В. О. Інформаційне забезпечення менеджменту [Текст]: навч. посібник / В. О. Новак, Л. Г. Макаренко, М. Г. Луцький. — К. : Кондор, 2006. — 462 с.
5. Управління прибутком банку [Текст]: монографія / О.А. Криклій, Н.Г. Маслак. — Суми: ДВНЗ «УАБС НБУ», 2008. — 136 с.

*Кагадій І.І., студент ОЕФ, 5 курсу,
спеціальність 8.030509 « Облік і аудит»,
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»,
науковий керівник — Ларікова Т.В., к.е.н.,
доцент кафедри обліку в кредитних
і бюджетних установах та економічного аналізу*

ОСОБЛИВОСТІ АНАЛІЗУ КРЕДИТОСПРОМОЖНОСТІ КОРПОРАТИВНИХ КЛІЄНТІВ БАНКУ

Кредитна діяльність є невід'ємною частиною життєдіяльності банківської установи. Залучення коштів із подальшим їх інвестуванням і вкладенням — основна функція кожного банку. Тому надання кредитів банком повинно бути доцільним і рентабельним. Одним із інструментів ефективності формування якісного кредитного портфеля, чинником безпеки при кредитуванні банку є оцінка кредитоспроможності позичальника. Поняття кредитоспроможності розглядають, з одного боку, як оцінку платоспроможності клієнта банку в найближчій перспективі, з іншого — ступінь ризику банку, пов'язаного з можливістю неповернення кредиту в строк, який зазначено в кредитному договорі. За цими двома напрямками можна ранжувати позичальників за їхньою надійністю, залежно від цього визначати розмір кредиту, відсоткову ставку за кредитом, строк надання [2, с. 126].

Кредитоспроможність позичальника залежить від багатьох факторів, тому оцінити та розрахувати кожний з них дуже непросто. Більшість показників, які аналізуються на практиці, базуються на даних минулих років чи на якусь конкретну дату. Складність складають виявлення та кількісна оцінка таких показників, як репутація позичальників. На сучасному етапі розвитку економічної науки використовується велика кількість методів і підходів щодо оцінки кредитоспроможності, які не виключають один одного, а доповнюють — оцінюючи кредитоспроможність позичальника відповідно до реальності.

Аналіз кредитоспроможності корпоративних клієнтів банку базується на таких умовах: забезпечення достовірності шляхом використання всіх необхідних інформаційних даних, визначення широкого кола показників, які всебічно характеризують діяльність позичальника, диференційований підхід до оцінки кредитоспроможності щодо кожної групи позичальників при наданні їм різних видів кредитів, забезпечення поточної та прогнозованої оцінки кредитоспроможності клієнтів, використання сучасних наукових методів, моделей, зарубіжного досвіду і вітчизняної практики проведення такої оцінки, залучення у разі необхідності висококваліфікованих експертів, упровадження сучасних інноваційних технологій оцінювання [3, с. 55].

Аналіз кредитоспроможності позичальника може проводитись за допомогою різних методів за власним вибором банку. Вибір методу залежить від низки чинників: форми власності, особливостей побудови балансу та інших форм звітності клієнта, галузевих особливостей, виду діяльності тощо.

Найчастіше в банках застосовують метод коефіцієнтів для оцінки кредитоспроможності корпоративних клієнтів, що зводиться до розрахунку кількісних показників його фінансового стану і порівняння отриманих результатів з нормативними або середніми. Для отримання достовірних результатів доцільно використовувати середньогалузеві значення показників, які б враховували особливості технологічних процесів і тривалість виробничого циклу.

Коефіцієнтний метод є найзручнішим для оцінки кредитоспроможності, однак такий метод має як переваги, так і недоліки. Перевагами коефіцієнтного методу є: простота розрахунку фінансових коефіцієнтів; порівнянність отриманих результатів; аналітичність розрахункових коефіцієнтів, тобто здатність пояснювати причини явищ, що характеризуються показниками, які

аналізуються; прогнозованість і динамічність, тобто придатність показників для відображення зміни процесу або явища в часі.

Недоліками зазначеного методу є: ускладнене порівняння показників у динаміці внаслідок впливу інфляції; різноспрямованість і закорельованість показників, що описують фінансовий стан позичальника; проблеми визначення критеріїв оцінки кредитоспроможності для різногалузевих підприємств; перекручені дані фінансової звітності не завжди дають змогу виявити тенденції до погіршення фінансового стану позичальника [1, с. 114].

Аналіз кредитоспроможності потенційного позичальника, що використовуються банками, включає розрахунок різноманітних показників, зокрема: ліквідності, ділової активності, фінансової стійкості, рентабельності та показники грошового потоку підприємства. Нормативні значення коефіцієнтів встановлюються внутрішніми аналітиками банку.

Завершальним етапом оцінки кредитоспроможності позичальника за методом коефіцієнтів є розрахунок інтегрального показника, який дає можливість комплексно оцінити поточний і прогнозний фінансовий стан позичальника з метою прийняття ефективних рішень.

Отже, за результатами проведеного дослідження можна зробити висновки, що комплексна методика аналізу кредитоспроможності корпоративних клієнтів передбачає розрахунок коефіцієнтів (ліквідності, фінансової стійкості, ділової активності, рентабельності) і визначення інтегрального показника за видом діяльності. Результатами використання такої методики буде можливість об'єктивно оцінити поточний фінансовий стан і спрогнозувати фінансову діяльність позичальника в майбутньому періоді.

Література

1. Аналіз банківської діяльності [Текст]: підручник / А.М. Герасимович, М.Д. Алексеєнко, І.М. Парасій-Вергуненко та ін.; За ред. А.М. Герасимовича. — К.: КНЕУ, 2003. — 599 с.

2. Івасів Б.С., Сороківська З.К. Аналіз кредитоспроможності індивідуальних позичальників як один із методів мінімізації кредитного ризику / Б.С. Івасів. — 2006. — Вип.17. — С. 125–128.

3. Бугель Ю. Основні шляхи вдосконалення сучасних методів оцінки кредитоспроможності позичальника / Ю.Бугель. — 2007. — № 4. — С. 54–59.